

Косівський інститут прикладного декоративного мистецтва
Львівської національної академії мистецтв
Кафедра «Дизайн»

ПЛАСТИЧНА АНАТОМІЯ

Силабус

Галузь знань	<u>02 Культура і мистецтво</u>
Напрямок підготовки	<u>бакалавр</u>
Спеціальність	<u>022 Дизайн</u>

Силабус навчальної дисципліни Пластична анатомія для студентів I курсу за напрямом підготовки бакалавр, денної форми навчання за спеціальністю 022 Дизайн.

Розробник: Білий В.Д., доцент кафедри «Декоративного мистецтва»

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Пластична анатомія» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки «бакалавра» спеціальності "02 Культура і мистецтво", напряму підготовки "022 дизайн". Основною формою навчальної діяльності студентів з дисципліни «Пластична анатомія» є лекційні та практичні заняття, під час яких виклад теоретичного матеріалу закріплюється виконанням нескладних практичних завдань, однак для більш ґрунтовного засвоєння знань і умінь студенти обов'язково самостійно готуються до занять. Формами самостійної роботи є закріплення теоретичного матеріалу, пройденого під час аудиторних занять і виконання практичних завдань, передбачених програмою.

Дисципліна має спрямованість на практичне оволодіння основними прийомами, методами та навичками побудови фігури людини з опорою на одну ногу та фігури що сидить, використовуючи пропорції людського тіла. Міждисциплінарні зв'язки: вивчення дисципліни «Пластична анатомія» йде в тісному зв'язку з іншими дисциплінами професійного циклу, такими як: «Рисунок», «Живопис», «Скульптура», «Робота в матеріалі», «Проектування».

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
			Денна форма навчання	
Кількість кредитів	3	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Нормативна	
Кількість модулів	2		Рік підготовки	
Кількість змістових модулів	4	Напрямок підготовки бакалавр	2019	2020
Загальна кількість годин	90	Спеціальність 022 Дизайн	Семестр	
			I	
Тижневих годин для денної форми навчання:		Вид Графічний дизайн	Лекції	
			15	
аудиторних самостійної роботи	30	Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр	Практичні	
			15	
Самостійна робота				
60				
самостійної роботи	60		Вид контролю: екзамен-перегляд	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета — ознайомити студентів із характерними особливостями конструктивноанатомічної будови людини, законами передачі пластики її рухів, допомогти набути практичних навичок зображення людського тіла, використовуючи виразні засоби різних видів мистецтва у поєднанні зі знаннями з пластичної анатомії. Знання з пластичної анатомії закріплюється в процесі конспектування та замальовок, а також контрольним опитуванням по вивченій темі.

Завдання:

Засвоїти теоретичні знання з анатомії людини, тварин, послуговуватись анатомічною термінологією, розвивати у студентів об'ємно-просторове бачення, розуміння конструктивно-анатомічної будови, законів об'ємної побудови і площинного зображення людського тіла.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- історію виникнення науки «пластичної анатомії»;

- основні пропорції та канони зображення постаті людини;
- відмінності в анатомічній будові чоловічої та жіночої постаті;
- мати загальні знання про скелетну основу людського тіла;
- мати загальні знання про м'язову систему людського тіла.

вміти:

- спираючись на знання з пластичної анатомії, уміти конструктивно вірно побудувати форму людського тіла та виразно промоделювати її;
- використовуючи знання пропорцій, конструкції та анатомічної будови людського тіла, виконувати самостійно зображення людини в різних видах та жанрах мистецтва;
- спираючись на знання з пластичної анатомії, уміти аналізувати твори митців, вміти розкривати особливості їх пластичної мови у зображенні людини. У студентів мають бути сформовані такі предметні компетентності:
 - володіння основами пластичної анатомії;
 - готовність до реалізації зображувальних навичок у вивченні анатомічної будови людини;
 - володіння анатомічними термінами;
 - володіння навичками реалістичного зображення з натури фігури людини;
 - володіння навичками зображення фігури людини різними рисувальними матеріалами;
 - здатність застосовувати уявлення про пропорції, будову скелету, форму і функції м'язів, рух у різних суглобах тіла людини;
 - здатність використовувати знання, уміння й навички в галузі пластичної анатомії для відтворення художнього образу;
 - здатність використовувати знання з пластичної анатомії в педагогічній діяльності;

Основні форми організації навчального процесу — робота в аудиторії, виконання анатомічних замальовок та начерків — за літературою та репродукціями, з натури, по пам'яті.

3. Календарно-тематичний план дисципліни

Дата тижні	Назва змістових модулів і тем	Форма заняття	Кількість годин	Методи викладу	Модульний контроль
------------	-------------------------------	---------------	-----------------	----------------	--------------------

Модуль 1.					
Змістовий модуль 1.					
Історичний нарис розвитку пластичної анатомії.					
Тиж.1 02.09.- 06.09.	1. Історичний нарис розвитку пластичної анатомії.				Проміжний контроль
		Лекція	1 год.	Презентація, відеоматеріали, демонстрація унаочнення...	Усне опитування, аналіз...
		Практична робота	<i>1 год.</i>	Фронтальний контроль, індивідуальні консультації...	Зарисовки, практичні вправи.
		Самостійна робота	<i>1 год.</i>	Самостійне опрацювання...	Зарисовки, практичні вправи.
Тиж.2 09.09.- 13.09.	Тема 2. Основне анатомічне положення людського тіла. Сполучення кісток у кистяку.				
		Лекція	1 год.	Презентація, відеоматеріали, демонстрація унаочнення...	Усне опитування, аналіз...
		Практична робота	<i>20 год.</i>	Фронтальний контроль, індивідуальні	Зарисовки, практичні вправи.

				консультації...	
		Самостійна робота	40 год.	Самостійне опрацювання...	Зарисовки, практичні вправи.
Змістовий модуль 2. Кісткова система людини.					
Тиж.3 16.09.- 20.09	Тема 3. Кістки лицевого черепа. Кістки мозкового черепа.				
		Лекція	1 год.	Презентація, відеоматеріали, демонстрація унаочнення...	Усне опитування, аналіз...
		Практична робота	1 год.	Фронтальний контроль, індивідуальні консультації...	Зарисовки, практичні вправи.
		Самостійна робота	4 год.	Самостійне опрацювання...	Зарисовки, практичні вправи.
Тиж. 4 23.09.- 27.09.	Теми 4. Кістки хребетного стовпа. Кістки грудної клітки. Кістки тазу.				
		Лекція	1 год.	Презентація, відеоматеріали, демонстрація унаочнення...	Усне опитування, аналіз...

		Практична робота	<i>1 год.</i>	Фронтальний контроль, індивідуальні консультації...	Зарисовки, практичні вправи.
		Самостійна робота	<i>4 год.</i>	Самостійне опрацювання...	Зарисовки, практичні вправи.
Тиж. 5 30.09.- 04.10.	Теми 5. Лопатки. Ключиці.				
		Лекція	1 год.	Презентація, відеоматеріали, демонстрація унаочнення...	Усне опитування, аналіз...
		Практична робота	<i>1 год.</i>	Фронтальний контроль, індивідуальні консультації...	Зарисовки, практичні вправи.
		Самостійна робота	<i>4 год.</i>	Самостійне опрацювання...	Зарисовки, практичні вправи.
Тиж. 6 07.10.- 11.10.	Теми 6. Плечова кістка. Ліктьова та променева кістки. Кістки кисті.				
		Лекція	1 год.	Презентація, відеоматеріали, демонстрація унаочнення...	Усне опитування, аналіз...

		Практична робота	1 год.	Фронтальний контроль, індивідуальні консультації...	Зарисовки, практичні вправи.
		Самостійна робота	4 год.	Самостійне опрацювання...	Зарисовки, практичні вправи.
Тиж. 7 14.10.- 18.10.	Теми 7. Стегнова кістка. Великогомілкова та малогомілкова кістки. Кістки стопи.				
		Лекція	1 год.	Презентація, відеоматеріали, демонстрація унаочнення...	Усне опитування, аналіз...
		Практична робота	1 год.	Фронтальний контроль, індивідуальні консультації...	Зарисовки, практичні вправи.
		Самостійна робота	4 год.	Самостійне опрацювання...	Зарисовки, практичні вправи.
Модуль 2.					
Змістовий модуль 3. М'язева система людини.					
Тиж. 8 21.10.- 25.10.	Теми 8. 1. Загальні відомості про м'язи.				
		Лекція	1 год.	Презентація,	Усне опитування,

				відеоматеріали, демонстрація унаочнення...	аналіз...
		Практична робота	<i>1 год.</i>	Фронтальний контроль, індивідуальні консультації...	Зарисовки, практичні вправи.
		Самостійна робота	<i>4 год.</i>	Самостійне опрацювання...	Практичні вправи.
Тиж. 9 28.10.- 01.11.	Теми 9. Мімічні м'язи. Жувальні м'язи.				
		Лекція	1 год.	Презентація, відеоматеріали, демонстрація унаочнення...	Усне опитування, аналіз...
		Практична робота	<i>1 год.</i>	Фронтальний контроль, індивідуальні консультації...	Зарисовки, практичні вправи.
		Самостійна робота	<i>4 год.</i>	Самостійне опрацювання...	Зарисовки, практичні вправи.
Тиж. 10 04.11.- 08.11.	Теми 10. Пластична анатомія м'язів шиї.				

		Лекція	1 год.	Презентація, відеоматеріали, демонстрація унаочнення...	Усне опитування, аналіз...
		Практична робота	1 год.	Фронтальний контроль, індивідуальні консультації...	Зарисовки, практичні вправи.
		Самостійна робота	4 год.	Самостійне опрацювання...	Зарисовки, практичні вправи.
Тиж. 11 11.11.- 15.11.	Теми 11. Око. Вуха. Ніс. Рот і губи.				
		Лекція	1 год.	Презентація, відеоматеріали, демонстрація унаочнення...	Усне опитування, аналіз...
		Практична робота	1 год.	Фронтальний контроль, індивідуальні консультації...	Зарисовки, практичні вправи.
		Самостійна робота	4 год.	Самостійне опрацювання...	Зарисовки, практичні вправи.
Тиж. 12	Теми 12. Тулуб і плечовий пояс спереду. Тулуб і плечовий пояс ззаду. Пластична анатомія				

18.11.- 22.11.	м'язів тазу.				
		Лекція	1 год.	Презентація, відеоматеріали, демонстрація унаочнення...	Усне опитування, аналіз...
		Практична робота	<i>1 год.</i>	Фронтальний контроль, індивідуальні консультації...	Зарисовки, практичні вправи.
		Самостійна робота	<i>4 год.</i>	Самостійне опрацювання...	Зарисовки, практичні вправи.
Тиж. 13 25.11.- 29.11.	Теми 13. М'язи плеча. М'язи передпліччя. М'язи кисті.				
		Лекція	1 год.	Презентація, відеоматеріали, демонстрація унаочнення...	Усне опитування, аналіз...
		Практична робота	<i>1 год.</i>	Фронтальний контроль, індивідуальні консультації...	Зарисовки, практичні вправи.
		Самостійна робота	<i>4 год.</i>	Самостійне опрацювання...	Зарисовки, практичні вправи.

Тиж. 14 02.12.- 06.12.	Теми 14. М'язи стегна. М'язи гомілки. М'язи стопи.				
		Лекція	1 год.	Презентація, відеоматеріали, демонстрація унаочнення...	Усне опитування, аналіз...
		Практична робота	1 год.	Фронтальний контроль, індивідуальні консультації...	Зарисовки, практичні вправи.
		Самостійна робота	4 год.	Самостійне опрацювання...	Зарисовки, практичні вправи.
Змістовий модуль 4. Побудова фігури з опорою на одну ногу.					
Тиж. 15 09.12.- 13.12.	Теми 15. Пропорції людського тіла. Центр ваги. Площа опори. Побудова фігури з опорою на одну ногу.				
		Лекція	1 год.	Презентація, відеоматеріали, демонстрація унаочнення...	Усне опитування, аналіз...
		Практична робота	1 год.	Фронтальний контроль,	Зарисовки, практичні вправи.

		робота		індивідуальні консультації...	
		Самостійна робота	<i>4 год.</i>	Самостійне опрацювання...	Зарисовки, практичні вправи.

4. Політика курсу

Вимоги викладача та правила поведінки студентів на заняттях.

1. Комунікація та спільна співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час вивчення курсу (модуля). Студент і викладач несуть спільну відповідальність за створення безпечного і сприятливого навчального середовища.
2. Студент зобов'язаний відвідувати усі аудиторні заняття та брати активну участь у навчальному процесі кафедри.
3. Недопустимі пропуски та запізнення студентами аудиторних занять. У разі пропуску заняття без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому кількість балів на модульному контролі може становити не більше 60 балів.
4. Усі практичні завдання, які передбачені навчальною програмою дисципліни, повинні бути виконанні вчасно та в повному обсязі, а також належним чином оформлені та представлені на екзаменаційну сесію (екзамен-перегляд). У разі незадовільної оцінки студент має право перездати курс у 7-денний термін. Несвоєчасне виконання поставленого завдання є неможливим.
5. В межах самостійної роботи студенти опрацьовують задані завдання, вивчають додатковий матеріал за темою, виконують практичні роботи для самоконтролю та з метою перевірки засвоєння ними знань та набутих навичок.
6. Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні практичних, самостійних, індивідуальних та контрольних завдань. У випадку списування і плагіату при виконанні завдання, студент отримує незадовільну оцінку. У разі повторного списування чи виявлення плагіату студент не допускається до семестрового заліку чи екзамену.
7. Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу (модуля) чи змісту практичних завдань протягом робочого часу усно, по електронній пошті або засобами повідомлень. За потребою студентів викладач призначає консультацію для аналізу практичної чи самостійної чи роботи студента. Відвідування таких консультацій за бажанням студента.
8. Викладач ознайомлює студентів з методичними рекомендаціями щодо виконання практичних, самостійних та контрольних робіт, наводить перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань, надає питання до заліку чи екзамену. Все це гарантує високу ефективність навчального процесу і є обов'язковим для студентів.

9. Студенти мають право користуватися методичним забезпеченням та власними навчальними посібниками викладачів кафедри, а також унаочненим матеріалом і літературою за фахом.
10. Кожен викладач ставить перед студентами систему вимог та правила їх поведінки на аудиторних заняттях.
11. В аудиторіях заборонено вживати їжу та напої (за винятком води та у разі медичної необхідності).
12. Під час аудиторних занять заборонено користуватися мобільними телефонами та іншими цифровими електронними пристроями, які мають бути вимкнені або переведені у беззвучний режим. Ноутбуки чи планшети можуть використовуватися лише для виконання навчальних завдань за вимогою.

5. Політика виставлення балів

При оцінюванні враховуються бали набрані на поточному контролі (здача змістових модулів), підсумковому контролі (екзамен-перегляд) та за самостійну роботу.

На результат оцінювання також впливає присутність студента на заняттях та його активність під час практичної роботи. У разі пропуску заняття (занять) без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому загальна кількість балів на підсумковому модульному контролі може становити не більше 60 балів.

Розподіл балів, що отримують студенти з навчальної дисципліни «...», є сумою балів за виконання змістових модулів та отриманих під час іспиту. Максимальна кількість балів за вивчення даного курсу становить 100 балів: 60 балів за практичні завдання виконані впродовж семестру і 40 балів за екзамен.

Поточний контроль знань											Підсумковий контроль		Сума
Модуль 1											залік	екзамен	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3			40	100	
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3			
-	5	5	5	-	5	5	10	5	10	10			
Модуль 2											40	100	
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 1							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T1	T2	T3	T4	T5			T6

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен, курсовий проєкт (робота), практика	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Підсумковий контроль знань

Питання до заліку чи екзамену.

Наводиться перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань з навчальної дисципліни.

7. Критерії оцінювання навчальних елементів (тем)

Етапи виконання практичного завдання	Компетентності студента
Аналіз джерела творчості	Студент ґрунтовно досліджує, аналізує, проявляє вміння, володіє матеріалом, грамотно проводить аналіз, використовує набуті знання тощо.
Варіативне ескізування	Студент виконує ескізування, аналізуючи джерело творчості.
Виконання творчих ескізи	Студент виконує творчі ескізи, застосовуючи різні техніки та засоби зображення.
Проектне рішення	Студент володіє програмами векторної та растрової графіки, вміло застосовує їх при виконанні проєкту.
Самостійна робота	Студент використовує здобуті знання для удосконалення та роботи над проєктним рішенням того чи іншого завдання.

8. Література для вивчення дисципліни

Основна:

1. Баммес Г. Пластическая анатомия и визуальное выражение. – М.: Дитон, 2012. – 240 с.: ил.
2. Барчаи Е. Анатомия для художников.– М.: Эксмо, 2002. – 540 с.
3. Берн Х. Динамическая анатомия для художников. – М.: Астрель, 2001. (електронна версія).
4. Дюваль М. Анатомия для художников. – М.: «Издательство В. Шевчук», 2001. (електронна версія).
5. Ли Н. Рисунок. Основы учебного академического рисунка. Учебник. – М.: Эксмо, 2005. – 480 с.: ил.
6. Мірчук З. П., Мірчук М. В. Анатомія людини. Навчальний посібник. – Дрогобич: Вимір, 2007. (електронна версія).

Додаткова:

7. Рабинович М.Ц. Пластическая анатомия человека, четвероногих животных и птиц. – М.: Высшая школа, 1978. - 248 с.
8. Ватагин В.А. Воспоминания. Записки анималиста. - М.: Советский художник, 1980. – 112 с.
9. Гицеску Г. Пластическая анатомия. Строение тела. – Бухарест: Меридиане, 1963. – 156 с.
10. Гицеску Г. Пластическая анатомия. Формы тела в покое и в движении. – Бухарест: Меридиане, 1963. – 240 с.
11. Гицеску Г. Пластическая анатомия. Пластическая морфология. Экспрессивность. – Бухарест: Меридиане, 1966. – 198 с.
12. Чиварди Д. Художественный образ в анатомическом рисовании. – М.: ЭКСМО, 2002. (електронна версія).